

بسمه تعالی

استانداردهای سلامت هسته های اولیه، باغات مادری و نهالستان های انار

تعاریف:

۱. هسته های اولیه و پیش تکثیری نهال (Basic & Pre-basic Stocks)

هسته های اولیه: مواد گیاهی محدودی از ارقام تجاری هستند که اصالت و سلامت آنها توسط موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال معرز شده و در مکانی محافظت شده و غیر قابل نفوذ به حشرات نگهداری می شوند.

پیش تکثیری: مواد گیاهی برگرفته از هسته های اولیه بوده که اصالت و سلامت آنها توسط موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال معرز شده است. این طبقه به عنوان حلقه بین هسته های اولیه و باغات مادری قرار دارد و مواد گیاهی مورد استفاده برای احداث باغ مادری از آنها تهیه می شود. این مواد گیاهی در مکانی محافظت شده و غیر قابل نفوذ به حشرات نگهداری میشوند.

توضیحات:

۱. هسته های اولیه و پیش تکثیری باید عاری از کلیه پاتوژن های گیاهی سیستمیک باشند.
۲. هسته های اولیه و پیش تکثیری باید در حاکی کاملاً استریل در گلدان و بدون تماس با خاک اسکرین هاوس نگهداری شوند.
۳. جهت جداسازی گلدانهای حاوی هسته های اولیه و پیش تکثیری، کف اسکرین هاوس باید حداقل تا عمق ۸۰ سانتیمتر از سنگریزه پوشیده شده و گلدانها بر روی سکوها یا پلاستیکی نگهداری شوند.
۴. به غیر از هسته های اولیه و پیش تکثیری، گیاهان دیگری نباید در اسکرین هاوس موجود باشند. به شعاع ۲۰ متری اسکرین هاوس هم نباید گیاهی موجود باشد.

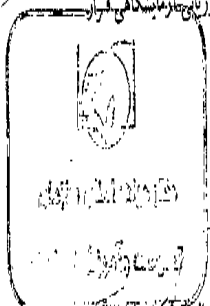
۵. ضمن ارزیابی چشمی مرتب از نظر سلامت در برابر بیماریهای خاکگرد و هواگرد نظیر *Rosellinia necatrix*, *Armillaria mellea*, *Rhizobium radiobacter*, *Pratylenchus neglectus*, *Meloidogyne spp.*, *Phytophthora spp.*

باید سالیانه دو بار از نظر عدم آلودگی به بیماری های سیستمیک مورد ارزیابی آزمایشگاهی قرار

گیرند.

۲. درختان مادری (Mother Blocks):

به باغات گیاهانی از ارقام تجاری محصولات سردرختی باغیانی با اصالتی معلوم و کاملاً سالم اطلاق می شود که تحت نظارت موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال در مکانی با فاصله از و لاسون استاندارد کاشته شده و از مواد گیاهی آنها برای تولید نهال استفاده می شود.

توضیحات:

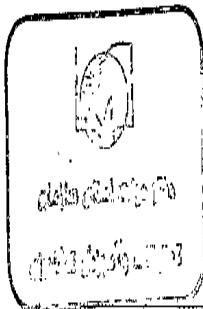
۱. درختان مادری باید عاری از کلبه پاتوزنهای سیستمیک باشند.
۲. پایه و پیوندک درختان مادری از هسته های اولیه گرفته می شود.
۳. باغات مادری در بیرون از گلخانه و در باغ که خاک آن عاری از نماتدهای *Pratylenchus vulmus*، *Meloidogyne spp.* و قارچهای *R. necatrix*، *A. mellea* و *Phytophthora spp.* بوده و به تائید سازمان حفظ نباتات رسیده، احداث می شوند.
۴. تعیین فاصله حریم امن (فقدان منابع آلودگی) برای باغات مادری به نوع استفاده از باغ، بیماری های قابل انتقال و اپید پروازی حشرات ناقل بستگی دارد. در مورد انار، حریم امن باغات ۲۰۰ متر تعیین می شود.
۵. جهت اطمینان از عدم انتقال بیماری های خاکزی، باید آبیاری از نوع تحت فشار باشد و توسط لوله های آبیاری مستقیماً از منبع تامین آب به زمین اصلی منتقل گردد.
۶. همه درختان مادری ضمن ارزیابی چشمی مرتب از نظر سلامت در برابر بیماریهای خاکگرد و هواگرد نظیر *A. mellea*، *Phytophthora spp.*، *R. necatrix* و *R. radiobacter* باید سالیانه حداقل یک بار از نظر عدم آلودگی به بیماری های سیستمیک مورد ارزیابی آزمایشگاهی قرار گیرند. در صورت مشاهده آلودگی ضروری است درخت (درختان) آلوده حذف و با درخت سالم جایگزین شود.

۳. نهال گواهی شده (Certified):

به نهالی اطلاق می شود که اصالت، سلامت و مشخصات ظاهری آن مطابق با استانداردهای مصوب بوده و مواد اولیه آن از باغات مادری تهیه می شود.

توضیحات:

۱. پایه و پیوندک باید متجانس و از ارقام تجاری شناخته شده بوده و عمل پیوند در زمان مناسب انجام شده باشد.
۲. نهال گواهی شده باید عاری از نماتدهای *Pratylenchus vulmus*، *Meloidogyne hapla*، *M. arenaria*، *M. javanica*، *M. incognita* و قارچهای *Phytophthora*، *A. mellea*، *R. necatrix* و باکتری *R. radiobacter* باشند.
۳. نهالستانها باید از سایر منابع آلودگی ۱۰۰ متر فاصله داشته باشند.

جدول ۱) بیماریهای قابل انتقال انار

عامل بیماری	انتقال	دامنه میزبانی
<i>Phytophthora spp</i>	خاک آلوده، آب آلوده، قلمه های آلوده و ادوات کشاورزی	دامنه میزبانی بسیار وسیع